

CASE STUDY

written by
Ballymun Job Centre Co-operative,
Mick Creedon and Jennifer Hughes

Mi az, ami etikus?

A pályaválasztási

tanácsadók dilemmái

TARTALOMJEGYZÉK

Összefoglaló	2
Alapkompetencia: Etikus eljárás	2
Esettanulmány, 1. rész: Etika és Árnyék	2
Esettanulmány, 2. rész, 1. történet: Lelki egészség	3
Esettanulmány, 2. rész, 2. történet: Szociális támogatással való visszaélés	4

Összefoglaló

Ez az esettanulmány módszertani segédeszköznek készült a pályaválasztási tanácsadás etikai aspektusainak feldolgozásához. A két részből álló tanulmány a tanácsadók napi munkája során tapasztalt etikai konfliktusokra világít rá. Célja, hogy a tanácsadók tudatosítsák magukban mindazokat az értékeket, attitűdöket és percepciókat, amelyek hatással lehetnek a tanácsadás folyamatára.

ALAPKOMPETENCIA: ETIKUS ELJÁRÁS

Esettanulmány, 1. rész: Etika és Árnyék

TANÁCSADÓ: Köszönöm mindkettőtöknek, hogy eljöttetek ma, nagyon örülök, hogy beleegyeztek az interjúba. Először arra kérnélek titeket, hogy beszéljetek egy kicsit magatokról. Etika, kezdhetjük veled?

ETIKA: A nevem Etika és ti mint tanácsadók biztosan sokat hallottatok már rólam. Én vagyok az az értékrendszer, amelynek szellemében a helyes tanácsadási gyakorlatok születnek. Mindig számíthatok rám, ha biztosítani szeretnétek, hogy ügyfeleitek méltósága és jogai ne sérüljenek; hogy csak olyan feladatokat láttok el, amelyekre ki vagytok képezve és megvan a szükséges kompetenciátok; hogy szakszerűen foglalkoztok azokkal, akik igénybe veszik a segítségeteket; hogy becsületesek maradtok (ügyfeleitek-

kel és magatokkal szemben) és mindig megőrzitek feddhetetlenségeteket a munkátokban.

TANÁCSADÓ: Rendben, köszönjük, Etika. Úgy érzem, sok mindenben tudsz nekem segíteni a karrierem során, de szeretnék egy picit többet megtudni arról, hogy honnan jössz. Ki döntött az erkölcsi szabályokról és honnan erednek?

ETIKA: Több író úgy véli, hogy az etikai alapelvek mögött meghúzódó elmélet valójában erkölcsfilozófia. Az erkölcsfilozófia a filozófiának az a területe, amely etikai elméletekkel foglalkozik és segít eldönteni, hogyan viselkedjünk, illetve hogyan döntsük el, mi a jó és mi a rossz.

Több modell is hatással van rám: vannak, akik a jellemvonásokra, tulajdonságokra helyezik a hangsúlyt, vannak, akik a tettekre; mások azt mondják, a jószág belülről fakad. Gyakran készítenek belőlem etikai kódexet, amit ti mint tanácsadók jól ismerhettek.

TANÁCSADÓ: Köszönjük, Etika. Téged pedig üdvözlünk. Gondolom, te vagy az Árnyékom, igaz?

ÁRNYÉK: Igen, az vagyok.

TANÁCSADÓ: Mesélnél egy picit magadról? Ki vagy, mit csinálsz?

ÁRNYÉK: Persze, szívesen. Én vagyok az árnyoldalad. Benned lakom, a részed vagyok. Talán hallottál már rólam olyan elméletekben, mint a jungi pszichológia: én vagyok az elfojtott, a ki nem mondott. Mindenkinek van árnyoldala – én olyan vagyok, a projekció, a transzferencia, a vakfolt a pszichédben. Lesz idő, amikor meg akarsz majd tagadni, hogy megőrizd az énképedet. De az az érdekes, hogy a körülöttem lévők hamarabb észrevesznek engem, mint te.

TANÁCSADÓ: Ez valóban figyelemre méltó. Te tényleg ismerősnek tűnsz, de azon töröm a fejem, miért jó az nekem, ha itt vagy az interjún – hogyan tudsz nekem segíteni abban, mihez kezdjek egy adott munkahelyi helyzettel tanácsadóként?

ÁRNYÉK: Ne feledd, én vagyok a tudattalanod. Sokkal többet tudok rólad, mint amennyit te érzel egy problémával, ügyféllel vagy mással kapcsolatban. Én a korábbi tapasztalataid alapján beszélek. Megmutatom neked, melyek az értékeid, az előítéleteid. Aztán te döntesz, hogy elismered-e vagy letagadod őket.

TANÁCSADÓ: Ez nagyon érdekes. Kíváncsivá tettetek. Bár egy kicsit nyugtalanít, ahogy a munkahelyi dilemmáimat látjátok.

Esettanulmány, 2. rész:

1. történet: Lelki egészség

Joe tanácsadóként dolgozik egy munkaügyi központban. Joe személyes hitvallása, hogy a munkában ügyfélközpontnak kell lennie és figyelembe kell vennie kliense érdekeit, mielőtt segít neki a döntéshozatalban további pályáját illetően. Korábbi tapasztalata alapján Joe-nak vannak féltelmei a pszichés zavarokkal küzdő kliensekkel kapcsolatban, mert ezzel együtt járnak bizonyos nehézségek. Joe-hoz karrier-tanácsadásra küldtek egy nőt, akit Anne-nek hívnak. Anne 28 éves, gyermekét egyedül neveli, 3 éve munkanélküli, alacsony iskolázottságú. 3 hónap közös munka (heti egyszer másfél óra tanácsadás) után Joe aggodódik Anne lelki egészsége miatt. Munkakapcsolatuk alapján úgy érzi, hogy valami nincs rendben. Észrevette, hogy Anne hamar dühbe gurul, és kissé fenyegetően viselkedik másokkal. Olykor paranoiás, irracionális a gondolkodása és a saját gondolatait másoknak tulajdonítja. Beszéde néha túl gyors, nincs logikai kapcsolat a mondatai között.

Joe-ra külön nyomás nehezedik főnöke részéről: a munkaügyi központ finanszírozása és Joe fizetése azon múlik, hány embernek talál munkát, képzést, tanfolyamot stb., ezért főnöke elvárja tőle az előírt normák teljesítését.

Anne szívesen elvégezne egy olyan tanfolyamot, ahol olyan tartós munkanélküliek munkába állását segítő szakembereket képeznek, akik részmunkaidős vagy ideiglenes munkalehetőségeket kínálnak ügyfeleiknek helyi civil szervezeteknél. Joe kételkedik abban, hogy Anne képes lenne-e megbirkózni az ilyen jellegű munkával járó stresszel.

Esettanulmány, 2. rész:

2. történet: Szociális támogatással való visszaélés

Mary tanácsadóként dolgozik egy munkaügyi központban. Hátrányos térségből származik, ahol nagy a munkanélküliség. Fiatalabb korában félbeszakította tanulmányait, de később visszatért az iskolába. Szilárd értékrendje van, becsületes és korrekt. Munkájában ügyfélközpontú. Párjával és két gyermekükkel élnek, ám párja a gazdasági válság miatt 2 éve munkanélküli. A munkaügyi központot, ahol Mary dolgozik, a Szociális Minisztérium finanszírozza.

Mary új klienst kap, aki munkát keres és elmondja neki, hogy az elmúlt évben külföldön dolgozott. Amikor Mary utánanéző az illető szociális juttatásainak, látja, hogy jelenleg is folyamatos szociális támogatásban részesül, és ez mindaddig így volt, míg külföldön dolgozott. Tovább kutatva kideríti, hogy amíg kliense, Paul külföldön volt, egyik rokona tovább igényelte a nevében a munkanélküli-segélyt. A következő megbeszélésen Mary rákérdez erre. Paul elmondja, hogy azért ment külföldre dolgozni, hogy el tudja tartani élettársát és 4 gyereket, de nem jöttek be az elképzelései. Majd bevallja, hogy rokona azért igényelte tovább a munkanélküli-segélyt, amíg ő külföldön volt, hogy párját és négy gyereket megmentse a teljes nyomortól, hisz ezen kívül más jövedelmük abban az időben nem volt.

KIÁLL A GUIDE!

MÖGÖTT?

A Guide! projektet a MetropolisNet hálózat tagjai valósították meg. A hálózat olyan szervezeteket tömörít, amelyek nagyvárosi környezetben tevékenykednek, a társadalmi integráció, foglalkoztatás és városfejlesztés területén.

MetropolisNet EEIG

www.metropolisnet.eu

GUIDE! MAGYARORSZÁGI KAPCSOLAT

Budapest Esély Nonprofit Kft.

Őr utca 5-7.

H-1084, Budapest

PH +36 1 476 1930

FAX +36 1 476 1931

ügyvezető igazgató

Pirisi Károly

info@pestesely.hu

bővebb információ

Erdélyi Tea

erdelyi@pestesely.hu

A projektet az Európai Bizottság és a Berlini Önkormányzat Munkaügyi, Integrációs és Nőügyi Osztálya támogatta. A kiadvány kizárólag a szerző nézteteit tükrözi, az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az anyagban foglalt információk bármilyen felhasználásáért.